

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

Aan de voorzitter en leden van de
Commissie Overleg en Voorlichting Milieu
van de vliegbasis Eindhoven
p/a Rijksvastgoedbedrijf
Sint Jacobsstraat 16
3511 BS Utrecht

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
Nederland
www.defensie.nl

T +31 (0)70 318 81 88
MDTN *06 501 88188

Datum
16 juli 2021

Onze referentie
BS2021014145

Onderwerp: Overgang Ke Lden

Geachte voorzitter en leden,

Het ministerie van Defensie bereidt zich voor op de overstap van Kosteneenheden naar Lden als geluidbeoordelingsmaat voor de militaire luchthavens. Daarover gaat het ministerie graag met u in gesprek.

Aanleiding

Alle militaire luchthavens in Nederland hebben een geluidzone die is gebaseerd op de geluidbelastingmaat Kosteneenheden (Ke). Dat geldt ook voor de NAVO vliegbasis Geilenkirchen, waarvoor een zoneringsbesluit geldt. Deze Ke-waarde geeft de geluidbelasting van landende en startende vliegtuigen aan.

In de memorie van toelichting bij de Wijziging van de Wet luchtvaart (Kamerstuk 30 452, nr. 3, vergaderjaar 2005-2006) staat in paragraaf 7.4: "Zodra toepasbare contouren kunnen worden berekend, zal voor de militaire luchthavens de beoordelingsmaat Kosteneenheid worden vervangen door Lden en zullen dB(Lden)-contouren worden bepaald". In de memorie van toelichting bij de Wet Beperkingengebied buitenlandse luchthavens staat een passage van gelijke strekking. De Lden is een uniforme dosismaat voor de geluidbelasting door luchtvaart, industrie en weg- en treinverkeer.

Het hiervoor aangehaalde citaat wordt aldus vervolgd: "Uitgangspunt is een gelijkwaardige overgang, waarbij de overgang geen nadelige consequenties heeft voor de militaire operaties, noch voor de omgeving. De normstelling die het resultaat is van deze gelijkwaardige overgang zal zijn neerslag krijgen in het Besluit militaire luchthavens." De Commissie m.e.r. drong de laatste jaren aan op voortgang in de transitie van Ke naar Lden, omdat Lden volgens de Commissie de maat is die een betrouwbaarder beeld geeft van de geluidhinder.

Deze gelijkwaardige overgang voor Defensie en de omgeving houdt in dat voor elk van de velden gezocht is naar een Lden contour die ruimtelijk zo goed mogelijk aansluit bij de 35 Ke contour. Zo raakt Defensie geen ruimte voor vliegbewegingen kwijt, maar er zal ook niet meer worden gevlogen dan nu is toegestaan. Voor de omgeving brengt deze contour geen extra beperkingen, bijvoorbeeld voor de bouw van woningen.

Defensie zal vooralsnog de eerste drie jaar de geluidbelastingrapportage in zowel Lden als Ke weergeven, om zichtbaar te maken dat het ministerie zich hieraan houdt. Hoe dan ook verandert het hanteren van een andere beoordelingsmaat, Lden in plaats van Ke, niets aan het geluid zelf: dat wordt hierdoor niet harder of zachter en de geluidbelasting wordt hierdoor niet meer of minder.

Proces

Defensie heeft nu in samenwerking met het Koninklijk Nederlands Lucht- en Ruimtevaartcentrum (NLR) voor elk van de Nederlandse militaire velden een scenario uitgewerkt voor de omzetting van de nu geldende grenswaarde van 35 Ke als wettelijk vastgestelde geluidzoning naar een passende Lden waarde. Ook voor vliegbasis Geilenkirchen heeft het NLR een Lden scenario doorgerekend. Dat scenario willen we uitleggen en met u bespreken.

Eenzelfde uitnodiging stuur ik ook naar de COVM's van de Nederlandse vliegbases. Het streven is dit jaar gesprekken te voeren met de afzonderlijke COVM's en met de CAL, gevolgd door een gesprek in het voorjaar van 2022 met vertegenwoordigers van alle COVM's en de CAL gezamenlijk. Zodat uiteindelijk de Lden contour of contouren die in het Besluit Militaire Luchthavens (BML) en het vast te stellen Besluit Beperkingengebied Geilenkirchen kunnen worden vastgesteld in plaats van de 35 Ke als wettelijk vastgelegde geluidzone.

Op verzoek van Defensie zal de heer Hans van der Vlist als extern voorzitter leiding geven aan deze gesprekken. De heer Hans van der Vlist (1947) was onder meer oud-gedeputeerde van Zuid-Holland en oud-dijkgraaf. Van 2002 - 2010 was hij op het ministerie van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieu eerst directeur-generaal Milieubeheer en daarna secretaris-generaal. Vervolgens was hij plv. voorzitter van de Commissie m.e.r., de onafhankelijke commissie die adviseert over milieueffectrapportages. Hij was tot eind 2020 lid van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en is tot 1 oktober dit jaar voorzitter van de Commissie Regionaal Overleg luchthaven Rotterdam.

Als een keuze is gemaakt over de te hanteren Lden waarde(n), dan zal het Besluit militaire luchthavens worden gewijzigd. Vervolgens zullen dan eerst de nu nog op te stellen Luchthavenbesluiten - voor de vliegbases De Peel, Gilze-Rijen en Woensdrecht - in Lden worden opgemaakt. Andere luchthavenbesluiten worden daarna omgezet, in een nog nader en in overleg te bepalen volgorde en tijdschema. Dan zal ook voor vliegbasis Geilenkirchen een besluit beperkingengebied buitenlandse luchthaven in Lden worden opgemaakt.

Verzoek

Ik verzoek u in overleg met het ministerie van Defensie een datum te bepalen waarop na de zomer het gesprek voor uw vliegbasis kan beginnen. Contactpersoon bij Defensie is de heer Bert Kwast, e.kwast@mindef.nl, 06-53373678.

Met vriendelijke groet,

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'B. Visser', written over the printed name.

Drs. B. Visser